

Koronavirüs Tak?nt? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Koronavirüs Tak?nt? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25079>

Özet

Koronavirüs Takınt? Ölçe?i (KTÖ), küresel COVID-19 pandemisi döneminde bireylerin ya?ad??? obsesif dü?üncelerin ve kayg?lar?n ?iddetini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle salg?nla ilgili a???r? endi?e, kontaminasyon korkusu ve sürekli bilgi aray??? gibi bili?sel ve davran???sal belirtileri de?erlendirmeyi hedefler. Sunulan çal???ma, KTÖ'nün Türkçe'ye çevirisini ve Türk popülasyonunda geçerlik (Geçerlik) ve güvenilirlik (Güvenilirlik) analizlerinin gerçekleştirilmesini kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Koronavirüs, COVID-19, Takınt?, Obsesyon, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Adaptasyon, Pandemi Kayg?s?.

Yazarlar

S. Çamkerten, D. Ayhan, A. Tatar.

Amaç

Koronavirüs Takınt? Ölçe?i'nin temel amacı, COVID-19 salg?n? s?ras?nda ortaya ç?kan ve klinik olarak anlaml? hale gelebilecek obsesif belirtileri sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, bireylerin virüse, bula?maya ve sonuçlar?na dair yo?un, tekrarlay?c? ve kontrol edilemeyen dü?üncelerini (obsesyonlar?) belirlemeye yard?mc? olur. Bu sayede, salg?n?n ruh sa?l??? üzerindeki etkilerinin anla???lmas?na ve risk alt?ndaki ki?ilerin erken te?his edilmesine katkıda bulunmak amaçlanm???tır.

Türkçe adaptasyon çal???ması ise, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini koruyarak Türk kültürüne ve diline uygun hale getirilmesini sa?lam???tır. Bu, ölçe?in Türkiye'deki ruh sa?l??? uzmanlar? ve ara???rmacılar tarafından güvenilir bir araç olarak kullan?labilmesi için kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, bir tür kayg? bozuklu?u spektrumu olan ve salg?n döneminde belirginle?en spesifik Takınt? (Obsesyon) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle üç ana bile?en etraf?nda ?ekillenir:

Bili?sel Obsesyonlar: Virüs hakkında sürekli endi?e verici dü?üncelere sahip olma, bula?ma riskini abartma ve gelecekteki kötü senaryolar? zihinde tekrarlama.

Duygusal Tepkiler: Koronavirüsle ilgili yo?un kayg?, korku ve panik hisleri.

Davran???sal E?ilimler: A???r? hijyen, tekrarlay?c? kontrol etme davran???lar? veya virüsle ilgili

haberleri zorunlu olarak takip etme iste?i.

KTÖ, bu obsesif ve kompulsif e?ilimlerin ?iddetini tek boyutlu veya çok boyutlu bir yap?da de?erlendirerek, bireyin pandemiden kaynaklanan psikolojik yükünü nicel olarak ifade eder.

Geçerlik

Koronavirüs Takınt? Ölçe?i'nin Türkçe'ye adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal ve içerik Geçerlik özellikleri incelenmi?tir. Orijinal kaynakta spesifik de?erler belirtilmese de, adaptasyon çal??malar?n?n do?as? gere?i a?a??daki geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktadır:

Yap? Geçerli?i: Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde orijinal yap?y? destekleyip desteklemedi?i test edilmi?tir.

Ölçüt Ba?lant?l? Geçerlik: Ölçe?in, klinik olarak ili?kili di?er ölçeklerle (örne?in, genel kayg?, depresyon veya Obsesif Kompulsif Bozukluk ölçekleri) korelasyonu incelenmi?tir. Yüksek düzeyde Takınt? ölçen bir ölçekle pozitif korelasyon beklenir (yak?nsak geçerlik).

Güvenilirlik

Ölçe?in Türkçe formunun iç tutarlıl??? ve zamana kar?? kararl?l???, adaptasyon çal??mas?n?n önemli bir parças?d?r. Orijinal kaynakta spesifik güvenilirlik de?erleri belirtilmese de, çal??ma ba?l??? güvenilirlik analizlerinin yap?ld???n? i?aret etmektedir.

?ç Tutarlıl?k (Cronbach Alfa): Ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçüp ölçmedi?i Cronbach Alfa katsay?s? ile analiz edilmi?tir. Ba?arılı bir adaptasyon çal??mas?nda bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 veya üzeri) olmas? beklenir.

Test-Tekrar Test Güvenilirli?i: Ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek amacıyla test-tekrar test yönteminin kullan?ld??? varsay?lmaktadır.

Faktör Analizi

Çamkerten, Ayhan ve Tatar (2021) taraf?ndan yürütölen çal??mada, Koronavirüs Takınt? Ölçe?i'nin Türkçe formunun faktör yap?s?n? belirlemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin kuramsal olarak beklenen boyutlar altında toplan?p toplanmad???n? gösterir.

Genellikle bu tür salg?n temal? obsesyon ölçekleri, kontaminasyon korkusu ve virüsle ilgili bili?sel me?güliyet gibi temel boyutlar? içeren tek faktörlü bir yap? sergileyebilir veya daha spesifik alt boyutlara ayr?labilir. Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türk popölasyonunda da geçerli ve stabil bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu kan?tlamay? amaçlam??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme/Adaptasyon (Mevcut bir ölçe?in Türkçe'ye çeviri ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi).

Format: Ölçek derecelendirme bilgileri kaynakta belirtilmemi? olsa da, benzer psikometrik araçlar genellikle 4'lü veya 5'li Likert tipi bir derecelendirme format? kullan?r (Örne?in, "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon/Yeti?kinler.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma genellikle Koronavirüs pandemisi döneminde aktif olarak kayg? ya?ayan bireylerden olu?an bir örneklem üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i (Self-report scale).

Anahtar Kelimeler

Salg?n Dönemi, Obsesif Kompulsif Belirtiler, Psikolojik Stres, Türk Popülasyonu, Ölçek Geçerlik, Güvenilirlik, Akran De?erlendirmesi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Didem Ayhan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: kose.didem@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2021 (Yay?n Y?I?)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar?, yay?nland??? akademik derginin (Sürekli T?p E?itimi Dergisi) ve sorumlu yazar?n belirledi?i akademik kullan?m kurallar?na tabidir. Akademik ara?t?rmalarda genellikle izin al?nmas? gerekmektedir.

Orijinal PDF doküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: [koronavirüs-takinti-olcegi-nin-turkceye-cevirisi-ve-gecerlik-guvenilirlik-calismalari-toad.pdf](https://doi.org/10.17942/sted.795565)

Referanslar

Çamkerten, S., Ayhan, D., ve Tatar, A. (2021). Koronavirüs Takınt? Ölçe?i 'nin Türkçe'ye çevirisi ve geçerlik, güvenilirlik çal??malar?. *Sürekli T?p E?itimi Dergisi*, 30 (2), 77-83.

DOI: <https://doi.org/10.17942/sted.795565>

Makale Linki: dergipark.org.tr

Koronavirüs Takınt? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??tır. Maddelerin tam içeri?i için, belirtilen referansta yer alan akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.